

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ „НЕОФИТ РИЛСКИ“ БЛАГОЕВГРАД

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Милена Филипова
Югозападен университет „Н. Рилски“ - Благоевград
върху дисертационен труд за присъждане на ОНС „Доктор“
по докторска програма “Организация и управление извън сферата на материалното
производство (мениджмънт на публичната сфера)“
професионално направление 3.7. Администрация и управление,
област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки

тема на дисертационния труд:
**„Използване на физическа сила и помощи средства от полицейските органи в Република
България“**
разработен от докторант в задочна форма на обучение
Елена Александрова Колчева

Рецензията е изготвена съгласно заповед № 415/22.02.2024 на Ректора на ЮЗУ „Н. Рилски“ - Благоевград.

I. Биографични данни за докторанта

Елена Александрова Колчева завършва висшето си образование в Академията на МВР в гр. София, където през 2009 г. придобива ОКС „бакалавър“ по специалност „Противодействие на престъпността, опазване на обществения ред и превенция“, а през 2011 г. ОКС „магистър“ по специалност „Право“ в Югозападния университет „Неофит Рилски“. През 2018 г. е приета за докторант в задочна форма на обучение по докторантска програма „Организация и управление извън сферата на материалното производство (мениджмънт на публичната сфера), професионално направление 3.7. Администрация и управление“ към катедра „Национална сигурност и публична администрация“ при Правно-историческия факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“ - Благоевград. Зачислена е със заповед № 1431 от 02.07.2018 год.

От 2009 г. до настоящия момент докторантът е инспектор в Главна дирекция „Национална полиция“, отдел „Икономическа полиция“. Елена Колчева е участвала в

редица обучения, които са значително са повишили нейната квалификация:

- 2011 г., Прага, Република Чехия, обучение на CEPOL (Европейски полицейски колеж) - „Конфискация на имущество и отнемане на незаконно придобито имущество“;
- 2013 г., Аликанте, Кралство Испания, обучение на EUROPOL - „Противодействие на разпространението на фалшифицирани стоки“;
- 2014 г., Плоещ, Румъния, обучение на CEPOL - „Разследване и превенция на корупция“;
- 2014 г., Брамсхил, Обединено кралство, обучение на CEPOL - „Взаимодействие със сътрудници“;
- 2016 г., EUROPOL, Хага, Нидерландия, „Противодействие на разпространението на фалшифицирани стоки“;
- 2016 г., София, Република България, „Ефективно разследване на наказателни дела в съответствие със стандартите на ЕКПЧ. Доказателства и доказателствени средства. Използване на СРС като доказателствено средство“;
- 2016 г., София, Република България, „Разследване на противоправни деяния в областта на обществените поръчки“;
- 2016 г., Тампере, Финландия, обучение на CEPOL - „Съвместни екипи за разследване“;
- 2024 г., Будапеща, Унгария, обучение на ILEA (International Law Enforcement Academy) - „Борба с корупцията“.

Докторантката владее английски език. Притежава способност за работа в екип, организирана и ефективна при изпълнение на поставените задачи, свързани с професионалната ѝ дейност. Притежава висока степен на адаптивност, инициативност и отдаденост в работата.

II. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд е в обем от 190 стандартни страници текст. Посочени са 135 източника, от които 80 са на кирилица, 33 са международни и вътрешноправни нормативни актове и 22 електронни източника. Използваната литература е достатъчно разнообразна и коректно фокусирана към изследвания научен проблем, което за един млад изследовател е много положителна черта. Използвани са и резултати от проведено от автора собствено анкетно проучване. Богатият набор от литературни източници и друга информация е предпоставка за доброто разработване на проблема.

Разработката е правилно структурирана и балансирана - включва увод, три глави, заключение, списък на литературните източници и приложения.

Стилът на изложението е стегнат, прецизен и релевантен на изследваната проблематика, като текста е написан на разбираем научен език. Дисертацията е много добре оформена и подредена, вкл. таблиците, фигурите и т.н.

Представената за рецензиране дисертация представлява задълбочено и комплексно научно изследване на използването на физическа сила и помощни средства от полицейските органи в Република България. В съдържателен план докторантката е извела структурирано конкретни доводи, обосноваващи убедително **актуалността и значимостта** на темата на дисертацията. Проблемът с противодействието на престъпленията и опазването на обществения ред във всяка една страна е перманентно актуален, като паралелно с вземането на съответните мерки се цели и зачитане и гарантиране правата и свободите на лицата, намиращи се под юрисдикцията на съответната страна. По същество цялостното дисертационно изследване е ситуирано върху слабо изучени процеси, явления и обекти в българската наука и практика - същност, правна регламентация и организация на дейност при използването на физическа сила и помощни средства от полицейските органи на Република България, които са предпоставка за нови дискуссионни полета.

Открити са задължителните атрибути за дисертационно изследване - обект, предмет, основна научна теза, изследователска цел и задачи. В структурно отношение дисертационния труд е логически издържан. **Изследователската теза** е правилно определена. Обектът и предметът на дисертационния труд са ясно и коректно дефинирани. **Обект на изследване** е използването на физическа сила и помощни средства от полицейските органи в Република България, и възникващите във връзка с това правомощие обществени отношения. Неговият **предмет** са основните теоретични, правни и организационни аспекти, свързани с използването на физическа сила и помощни средства от полицейските органи в Република България. В тази връзка правилно е формулирана **целта на изследването** - чрез анализ на основните понятия, нормативни актове и документи, а също и дейността на полицейските служители при използването на физическа сила и помощни средства, да се разработят научнообосновани предложения за нейното усъвършенстване както от теоретична, нормативна, така и от организационна гледна точка. Формулирани са 5 основни изследователски задачи, които са правилно определени, като тяхното решаване би позволило реализирането на

поставената цел.

Считам, че с посочените характеристики дисертационният труд е една завършена научна разработка, обхващаща в комплекс теоретичните, методическите и научно-приложните въпроси на проведеното от докторантката изследване.

III. Оценка на съдържанието и основните резултати на дисертационния труд

Като цяло дисертационният труд се отличава с прецизност, логическа последователност, задълбоченост на изследването и стремеж да се разглеждат проблемите в комплекс, в тяхната взаимна връзка и зависимост.

Увода задълбочено и аргументирано разкрива актуалността на темата на дисертационния труд. Като съдържание и основни елементи **уводът** обхваща необходимото за тази част на дисертационен труд.

В Първа глава на дисертацията се разглеждат въпросите, касаещи теоретичните и правни аспекти на използването на физическа сила и помощни средства от полицейските органи в Република България. *Параграф първи* „Теоретични аспекти на използването на физическа сила и помощни средства от полицейските органи в Република България“ съдържа подробен анализ на същността на понятията „Физическа сила“ и „Помощни средства“. Авторът дава свои предложения за определение на същността на правомощието „Използване на физическа сила от полицейските органи“, за определение на същността на правомощието „Използване на помощни средства от полицейските органи“ и за определение на правомощието „Използване на физическа сила и помощни средства от полицейските органи“, като прави подробни характеристики на тези понятия, което определям като силен приносен момент. *Параграф втори* „Правни аспекти на използването на физическа сила и помощни средства от полицейските органи в Република България“ съдържа на първо място кратък исторически преглед на нормативните актове, в които в периода от 1937 г. са били регламентирали основанията и условията за прилагането на правомощието. Извършен е анализ на българското законодателство, което е относимо към използването на физическа сила и помощни средства от полицейските органи. Направен е анализ на хипотезите и предложения за изменение и допълнение на нормативната уредба. Особено внимание е обърнато на разпоредите за използване на физическа сила и помощни средства от полицейските органи при нападения срещу граждани и полицейски органи (чл. 85, ал. 1, т. 5 от ЗМВР),

и при нападения на сгради, помещения, съоръжения и транспортни средства (чл. 85, ал. 1, т. 8 от ЗМВР). Предвид факта, че използването на физическа сила и помощни средства се прилага от полицейските органи най-често при нападение, в дисертационния труд подробно е анализиран институтът „Неизбежна отбрана”, представени са двете основни функции на този институт и е направено предложение за регламентирано на същия като основание за използване на физическа сила и помощни средства. Направен е извод, че по своята същност „неизбежната отбрана” е наказателноправен институт, който касае всички лица, намиращи се под юрисдикцията на Република България, включително и полицейските органи при изпълнение на служебните им задължения. Освен „Неизбежната отбрана“ е направено и предложение „Крайната необходимост“ също да бъде регламентирана в ЗМВР, като основание за използване на физическа сила и помощни средства. Направен е сравнителен анализ на основанията за използване на физическа сила и помощни средства от други органи и организации.

Мога да обобщя, че докторантката добре познава състоянието на проблема, като аналитично и творчески оценява и интерпретира литературните източници и нормативните актове. Литературният обзор и анализът на международните и вътрешноправни нормативни актове и документи са достатъчни като обхват и като извеждане на становището на докторанта по отделните проблеми

Във Втора глава „Организация на дейността на полицейските органи в Република България при използването на физическа сила и помощни средства“ са проучени и анализирани организационните аспекти на използването на физическа сила от полицейските служители, както и особеностите и предназначението на използваните помощните средства. *В Параграф първи* „Особености в организацията на дейността на полицейските органи при използването на физическа сила“ отново е подчертано, че това правомощие е възможност, предоставена на полицейските служители за противодействие на дейността на лица, които най-общо не само не спазват законодателството, но и оказват съпротива или неподчинение. *В Параграф втори* „Особености в организацията на дейността на полицейските органи при използването на помощни средства“ е отделено специално внимание на характеристиките, предназначението и особеностите при използването на помощни средства от полицейските органи. Тук вниманието е фокусирано върху на правилата, които въвеждат специфични задължения и условия за използване на физическа сила и помощни средства от полицейските органи. *В Параграф трети* „Особености в организацията на дейността на други органи, при използването на

физическа сила и помощни средства”, обект на кратък анализ са основните организационни мерки, задължения и условия за прилагане на правомощието от служителите на: Държавна агенция „Национална сигурност“; Националната служба за охрана; Служба „Военна полиция“; Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“; Изпълнителна агенция по горите; Охранителния състав, извършващ частна охранителна дейност. Направен е извод, че анализиранияте в тази връзка нормативни актове показват сходство в организацията за използване на физическа сила и помощни, като установените разлики са вследствие на спецификата в дейността на всяка една от посочените институции. Целта на всички обаче е законосъобразно и ефективно изпълнение на служебните задължения като се гарантира в максимална степен защитата на живота и здравето на лицата, спрямо които е насочено прилагането на това специфично правомощие.

В Глава Трета „Емпирично изследване на използването на физическа сила и помощни средства от полицейските органи в Република България“ е с практическа насоченост. В нея е направен подробен анализ на резултатите от проведеното самостоятелно емпирично изследване. *В Параграф първи* е описана използваната методика на емпиричното изследване. Изследването е проведено в специализирани дирекции, чиито служители имат полицейски правомощия и в ежедневието си перманентно попадат във високорискови ситуации. В тази връзка най-голямата специализирана структура в МВР за опазване на обществения ред, охрана на масови мероприятия, овладяване на масови безредици, пресичане на терористични действия, охрана на обекти и лица е Главна дирекция „Жандармерия, специални операции и борба с тероризма“ (ГДЖСОБТ). Областните дирекции, чиито служители също са респонденти са, както следва: Столична дирекция на вътрешните работи (СДВР) със съответните районни управления (РУ); Областна дирекция на МВР - Бургас; Областна дирекция на МВР - Варна; Областна дирекция на МВР - Пловдив. Анкетираните служители са полицейски органи от отдел „Криминална полиция“, отдел „Икономическа полиция“ и „Охранителна полиция“. *В Параграф втори* е направен анализ и оценка на резултатите от емпиричното изследване. Емпиричното изследването потвърждава основната теза за необходимост от извеждане на определения на основни понятия, промени в правната регламентация и подобряване на организацията, свързана с обучението на полицейските служители. На основата на получените резултати от направеното изследване са направени обосновани предложения за подобряване на организацията на дейност с цел

законосъобразно и ефективно използване на физическа сила и помощни средства от полицейските органи в Република България при противодействие на престъпността, опазване на обществения ред, гарантиране основните права и свободи на гражданите, защита на живота и здравето им, което считам за важен приложен принос.

От така направения анализ на представения дисертационен труд мога да обобщя, че всяка една от структурните му единици дават своя принос за формиране на изводите, обобщенията и препоръките, които прави авторката. Докторантката правилно е избрала темата на дисертацията си, доказала е формулираната теза, постигнала е поставените задачи и е направила обосновани предложения за подобряване на организацията на дейност с цел законосъобразно и ефективно използване на физическа сила и помощни средства от полицейските органи в Република България при противодействие на престъпността, опазване на обществения ред, гарантиране основните права и свободи на гражданите, защита на живота и здравето им. Отделните глави от дисертацията завършват с ясно формулирани изводи и препоръки.

IV. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Общото впечатление от дисертационния труд е, че авторът демонстрира висока информационна култура и отлична теоретична подготовка, прави собствени и мотивирани оценки на разглежданите проблеми. Изследването се характеризира с убедително и нагледно защитени позиции и изводи, както по отношение на анализиранияте теории, международни и вътрешноправни нормативни актове, така и по отношение на практическите насоки.

На основата на представеното в дисертационния труд, **приемам** заявените научни и научно-приложни постижения в дисертацията и считам, че са лично дело на докторантката. Според мен биха могли да се разграничат на такива с теоретичен (първия), с приложен характер (останалите 4 приноса).

V. Оценка на публикациите по дисертацията

Налице са необходимите публикации по темата на дисертацията –3 бр. Всички публикации са в проблемното поле на дисертационното изследване. Написани са коректно и отразяват конкретни аспекти на изследователската работа на докторанта. Те

са представителни и осигуряват достатъчно разпространение на резултатите от изследването сред академичната общност. Считаю, че изцяло са изпълнени наукометричните изисквания по отношение на публикационната дейност на дисертанта.

VI. Оценка на автореферата

Към дисертацията е представен автореферат в обем от 40 страници. В него точно и достатъчно прецизно е отразено съдържанието на дисертационния труд. В автореферата се открояват и най-важните моменти от направеното изследване. Спазени са изискванията за оформление и са включени всички необходими атрибути. Посредством запознаване с автореферата може да се придобие еднозначна представа за дисертационния труд и за неговите достойнства. Точно са представени приносите на докторанта.

VII. Критични бележки и препоръки

Нямам критични бележки към дисертационния труд. Той отговаря напълно в съдържателно и структурно отношение на минималните национални изисквания за придобиване на ОНС „доктор“.

Имам следната препоръка: силно впечатление прави много добрата свързаност между научно-приложните постижения и възможността за използването им в практиката. В тази връзка ще препоръчам на докторантката в бъдещи свои изследвания да обхване всички областни дирекции в България. Това ще даде по-пълна картина на оперативната обстановка по отношение на използването на физическа сила и помощни средства от полицейските органи в Република България.

Имам и един въпрос: Кой според вас е основния проблем, който доведе до зачестилите случаи на превишаване на правомощия?

В заключение искам да посоча, че направените критични бележки и предложените препоръки не намаляват достойнствата на дисертационния труд. Докторантката притежава изследователски качества, което е видно, както от представената разработка, така и от публикациите, свързани с нея. Дисертационният труд на Елена Колчева е самостоятелна разработка с висока научна стойност и практическа значимост. Поставеният в него проблем разкрива по - нататъшни възможности за задълбочаване на изследователската дейност.

VIII. Заключение

В заключение може да се каже, че дисертацията е цялостно, научно изследване по актуална тема и съдържа научни приноси в областта на използването на физическа сила и помощни средства от полицейските органи в Република България. Докторантката познава и анализира литературата по темата, може да формулира изследователски проблеми, да систематизира класическите и нови теории и концепции, да конструира изследователски апарат, да провежда емпирично изследване и да обосновава предложения за подобрене на съществуващата практика. Горезиложеното ми дава основание за **положително** заключение, че дисертационният труд със заглавие „Използване на физическа сила и помощни средства от полицейските органи в Република България“ съответства на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за неговото приложение и на Вътрешните правила за развитие на академичния състав в ЮЗУ "Неофит Рилски". Докторантката покрива поставените минимални изисквания за придобиване на ОНС „Доктор“. Поради което предлагам на уважаемите членове на научното жури да гласуват „за“ присъждане на образователна степен „доктор“ на Елена Александрова Колчева в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.7. Администрация и управление, докторска програма „Организация и управление извън сферата на материалното производство (мениджмънт на публичната сфера)“.

Дата: 11.03.2024 г.

Рецензент:

/Проф. д-р Милена Филипова/

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ ·НЕОФИТ РИЛСКИ· БЛАГОЕВГРАД

REVIEW

by Prof. Dr. Milena Filipova
Southwestern University "N. Rilski"-Blagoevgrad
on a dissertation work for the award of the ONS "Doctor"
in the doctoral program " Organization and management outside the sphere of material
production (public sphere management) "
professional direction 3.7. Administration and Management ,
area of higher education 3. Social, economic and legal sciences

thesis topic:

" Use of physical force and aids by the police authorities in the Republic of Bulgaria "

developed by a part-time doctoral student
Elena Alexandrova Kolcheva

*The review was prepared according to an order No. 415 / 22 .0 2 .2024 of the Rector of YuZU
"N. Rilski "- Blagoevgrad .*

I. Biographical data for the PhD student

Helen Alexandrova Kolcheva ends the higher you are education at the Academy of the Ministry of the Interior in Sofia , where in 2009 he acquired the Bachelor 's degree in specialty " Counteraction on crime , conservation on public order and prevention " , and in 2011, OKS " master " in majoring in " Law " at Southwestern Neophyte University _ Rila ". In 2018, it was accepted for a part-time doctoral student form on training by doctoral student " Organization and Management" program outside the sphere on the material production (management on the public one sphere) , professionally direction 3.7. Administration and management " to department " National security and public administration " at Legal-historical faculty of SSU " Neophyte Rilski " - Blagoevgrad . It is registered with order No. 1431 of 02.07.2018 _

From 2009 to the present, the doctoral student is an inspector in the General Directorate of the National Police, Economic Police Department. Elena Kolcheva participated in a number of trainings, which significantly increased her qualifications:

- 2011 , Prague , Republic of Czech Republic , training of CEPOL (European police college) - “ Confiscation on property and forfeiture on illegal acquired property ”;
- 2013 , Alicante , Kingdom Spain , training of EUROPOL - " Counteraction on distribution on falsified goods ";
- 2014 , Ploiesti , Romania , training of CEPOL - “ Investigation and prevention on corruption ”;
- 2014 , Bramshill , United kingdom , training of CEPOL - " Interaction with associates ”;
- 2016 , EUROPOL, The Hague , The Netherlands , " Counteraction on distribution on falsified goods ”;
- 2016 , Sofia , Republic of Bulgaria , " Effective an investigation on penal affairs in accordance with the standards of the ECHR. Evidence and evidentiary funds . Usage of SRS as evidentially means ”;
- 2016 , Sofia , Republic of Bulgaria , " Investigation on illegal deeds in the field on the public ones orders ”;
- 2016 , Tampere , Finland , training of CEPOL - " Joint teams for investigation ”;
- 2024 , Budapest , Hungary , training of ILEA (International Law Enforcement Academy) - " Fighting Corruption " .

PhD student owns English language . Owns ability for teamwork , organized and efficient __ at performance on the placed tasks related to her professional activity . _ Owns high degree on adaptability , initiative and dedication to work .

II. General characteristics of the presented dissertation work

The dissertation is in the volume of 190 standard pages of text. 135 sources are indicated , of which 80 are in Cyrillic, 33 are international and in domestic legal acts and 22 electronic sources. The literature used is sufficiently diverse and correctly focused on the researched scientific problem, which for a young researcher is a very positive feature. The results of the author's own survey were also used. The rich set of literary sources and other information is a prerequisite for the good development of the problem.

The development is properly structured and balanced - it includes an introduction, three chapters, a conclusion, a list of literary sources and appendices.

The style of the presentation is concise, precise and relevant to the researched issues, and the text is written in understandable scientific language. The dissertation is very well

formed and arranged, incl. the tables, figures, etc.

The dissertation submitted for review is a thorough and complex scientific study of the use of physical force and aids by the police authorities in the Republic of Bulgaria . In terms of content, the doctoral student has presented concrete arguments in a structured manner, convincingly justifying **the relevance and significance** of the topic of the dissertation. The problem of combating crimes and preserving public order in each country is permanently relevant, and in parallel with taking the appropriate measures, the aim is to respect and guarantee the rights and freedoms of the persons under the jurisdiction of the respective country. In essence, the overall dissertation research is situated on poorly studied processes, phenomena and objects in Bulgarian science and practice - essence, legal regulation and organization of activity in the use of physical force and auxiliary means by the police authorities of the Republic of Bulgaria, which are a prerequisite for new discussions fields.

The mandatory attributes for dissertation research are highlighted - object, subject, main scientific thesis, research goal and tasks. Structurally, the thesis is logically supported. **The research thesis** is properly defined. The object and subject of the dissertation work are clearly and correctly defined. **Object of research** is the use of physical force and auxiliary means by the police authorities in the Republic of Bulgaria, and the public relations arising in connection with this authority. His **subject** are the main theoretical, legal and organizational aspects related to the use of physical force and aids by the police authorities in the Republic of Bulgaria. In this regard, **the purpose of the research is correctly formulated** - by analyzing the main concepts, normative acts and documents, as well as the activity of police officers in the use of physical force and aids, to develop scientifically based proposals for its improvement both from a theoretical, normative and organizational point of view. 5 main research tasks have been formulated, which are correctly defined, and their solution would allow the realization of the set goal.

I believe that with the mentioned characteristics, the dissertation work is a complete scientific development, comprehensively covering the theoretical, methodological and scientific-applied questions of the research conducted by the doctoral student.

III. Evaluation of the content and main results of the dissertation work

In general, the dissertation work is distinguished by precision, logical consistency, thoroughness of the research and an effort to consider the problems in a complex, in their mutual connection and dependence.

The introduction is thorough and well-argued reveals the relevance of the topic of the dissertation work. As content and main elements, **the introduction** covers what is needed for this part of the dissertation.

The first chapter of the dissertation examines the issues related to the theoretical and legal aspects of the use of physical force and aids by the police authorities in the Republic of Bulgaria. *Paragraph one* "Theoretical aspects of the use of physical force and auxiliary means by the police authorities in the Republic of Bulgaria" contains a detailed analysis of the essence of the concepts "Physical force" and "Auxiliary means". The author gives his proposals for defining the essence of the power "Use of physical force by the police authorities", for defining the essence of the power "Use of auxiliary means by the police authorities" and for defining the authority "Use of physical force and auxiliary means by the police bodies", making detailed characterizations of these concepts, which I define as a strong contributing point. *Paragraph two* "Legal aspects of the use of physical force and auxiliary means by the police authorities in the Republic of Bulgaria" contains, first of all, a brief historical overview of the normative acts in which, in the period from 1937, the grounds and conditions for the application of the authority were regulated. An analysis of the Bulgarian legislation, which is relevant to the use of physical force and aids by the police authorities, has been carried out. An analysis of the hypotheses and proposals for amendments and additions to the regulations was made. Particular attention was paid to the orders for the use of physical force and auxiliary means by the police authorities in attacks against citizens and police authorities (Article 85, paragraph 1, item 5 of the Ministry of Internal Affairs), and in attacks on buildings, premises, facilities and means of transport (art. 85, para. 1, item 8 of the Ministry of Interior). Considering the fact that the use of physical force and aids is applied by the police authorities most often in the event of an attack, the "Inevitable Defense" institute is analyzed in detail in the dissertation, the two main functions of this institute are presented and a proposal is made for regulating the the same as grounds for the use of physical force and aids. It was concluded that by its very nature "inevitable defense" is a criminal law institute that concerns all persons under the jurisdiction of the Republic of Bulgaria, including the police authorities in the performance of their official duties. In addition to "Inevitable Defense", a proposal was also made that "Extreme Necessity" should also be regulated in the Ministry of Interior, as a basis for the use of physical force and aids. A

comparative analysis of the reasons for the use of physical force and aids by other bodies and organizations was made.

I can summarize that the PhD student knows the state of the problem well, analytically and creatively evaluates and interprets the literary sources and the normative acts. The literature review and the analysis of international and domestic legal acts and documents are sufficient in terms of scope and in order to derive the doctoral student's opinion on the individual problems

In the Second Chapter "Organization of the activity of the police authorities in the Republic of Bulgaria in the use of physical force and auxiliary means" the organizational aspects of the use of physical force by police officers, as well as the features and purpose of the used auxiliary means, have been studied and analyzed. *In Paragraph one* " Peculiarities in the organization of the activity of the police authorities in the use of physical force" it is again emphasized that this power is an opportunity given to the police officers to counteract the activity of persons who, in general, not only do not comply with the legislation, but and resist or disobey. *In Paragraph two* "Peculiarities in the organization of the activity of the police authorities in the use of auxiliary means" special attention is paid to the characteristics, purpose and peculiarities in the use of auxiliary means by the police authorities. Here, attention is focused on the rules that introduce specific obligations and conditions for the use of physical force and aids by police authorities. *In Paragraph three* "Peculiarities in the organization of the activity of other bodies, in the use of physical force and auxiliary means", the subject of a brief analysis are the main organizational measures, obligations and conditions for the exercise of authority by the employees of: State Agency "National Security"; The National Security Service; Military Police Service; General Directorate "Execution of punishments"; Forestry Executive Agency; The security staff performing private security activity. It was concluded that the legal acts analyzed in this regard show similarity in the organization of the use of physical force and auxiliary ones, and the established differences are due to the specifics of the activity of each of the mentioned institutions. The goal of all, however, is the lawful and effective performance of official duties, guaranteeing to the maximum extent the protection of life and health of the persons against whom the application of this specific authority is directed.

In Chapter Three, "Empirical study of the use of physical force and auxiliary means by the police authorities in the Republic of Bulgaria" has a practical focus. It contains a detailed analysis of the results of the independently conducted empirical research. *Paragraph one* describes the methodology of the empirical research. The research was conducted in specialized

directorates, whose employees have police powers and in their daily lives are permanently in high-risk situations. In this regard, the largest specialized structure in the Ministry of Internal Affairs for the protection of public order, protection of mass events, control of mass disturbances, suppression of terrorist acts, protection of objects and persons is the General Directorate "Gendarmerie, Special Operations and Combating Terrorism" (GJSOBT). The regional directorates, whose employees are also respondents, are as follows: Metropolitan Directorate of Internal Affairs (SDVR) with the respective regional offices (RU); Regional Directorate of the Ministry of Internal Affairs - Burgas; Regional Directorate of the Ministry of Internal Affairs - Varna; Regional Directorate of the Ministry of Internal Affairs - Plovdiv. The officers surveyed are police authorities from the Criminal Police Department, the Economic Police Department and the Security Police. *In Paragraph two*, an analysis and evaluation of the results of the empirical study is made. The empirical study confirms the main thesis of the need to derive definitions of basic concepts, changes in legal regulation and improvement of the organization related to the training of police officers. On the basis of the results obtained from the conducted research, justified proposals have been made for improving the organization of activities with the aim of lawful and effective use of physical force and auxiliary means by the police authorities in the Republic of Bulgaria in combating crime, protecting public order, guaranteeing fundamental rights and freedoms of citizens, protection of their life and health, which I consider an important applied contribution.

From the analysis of the presented dissertation, I can summarize that each of its structural units contributes to the formation of the conclusions, summaries and recommendations made by the author. The doctoral student correctly chose the topic of her dissertation, proved the formulated thesis, achieved the set tasks and made substantiated proposals for improving the organization of activities with the aim of lawful and effective use of physical force and auxiliary means by the police authorities in the Republic of Bulgaria in countering crime, protection of public order, guaranteeing the basic rights and freedoms of citizens, protection of their life and health. The individual chapters of the dissertation end with clearly formulated conclusions and recommendations .

IV. Evaluation of the obtained scientific and scientific-applied results

The general impression of the dissertation work is that the author demonstrates a high information culture and excellent theoretical preparation, makes his own and motivated assessments of the problems under consideration. The research is characterized by convincingly and clearly defended positions and conclusions, both in terms of the analyzed theories, international and domestic legal acts , and in terms of practical guidelines.

Based on what is presented in the dissertation, **I accept** the stated scientific and scientific-applied achievements in the dissertation and consider them to be the personal work of the doctoral student. In my opinion , they could be distinguished into those with theoretical (first) and applied character (the other 4 contributions).

V. Evaluation of dissertation publications

The necessary publications on the topic of the dissertation are available –3 no. All publications are in the problem area of the dissertation research. They are written correctly and reflect specific aspects of the doctoral student's research work. They are representative and ensure sufficient dissemination of research results to the academic community. I believe that the scientometric requirements regarding the publication activity of the dissertation student have been fully met .

VI. Evaluation of the autoref

The dissertation is accompanied by a 40-page abstract. It accurately and sufficiently precisely reflects the content of the dissertation work. The most important points of the research are highlighted in the abstract. Layout requirements are met and all required attributes are included. By familiarizing yourself with the abstract, you can get a clear idea of the dissertation work and its merits. The doctoral student's contributions are accurately represented.

VII. Critical notes and recommendations

I have no critical remarks about the dissertation. It fully complies with the content and structure of the minimum national requirements for the acquisition of the ONS "Doctor".

I have the following recommendation: I am impressed by the very good connection between scientific and applied achievements and the possibility of their use in practice. In this regard, I will recommend the doctoral student to cover all regional directorates in Bulgaria in her future research . This will give a more complete picture of the operational situation regarding the use of physical force and aids by the police authorities in the Republic of Bulgaria.

I also have a question: What do you think is the main problem that has led to the frequent cases of abuse of power?

In conclusion, I would like to point out that the critical remarks and proposed recommendations do not diminish the merits of the dissertation work. The doctoral student possesses research qualities, which is evident both from the presented work and from the publications related to it. The dissertation work of Elena Kolcheva is an independent development of high scientific value and practical significance. The problem posed in it reveals further possibilities for deepening the research activity.

VII I. Conclusion

In conclusion, it can be said that the dissertation is a complete, scientific study on a current topic and contains scientific contributions in the field of and its use on physical power and auxiliary means from the police authorities in the Republic Bulgaria . The doctoral student knows and analyzes the literature on the subject, can formulate research problems, systematize classic and new theories and concepts, construct a research apparatus, conduct empirical research and substantiate proposals for the improvement of existing practice. The above gives me grounds for **a positive** conclusion that the dissertation entitled " Use on physical power and auxiliary means from the police authorities in the Republic Bulgaria " corresponds to the requirements of the RSASR, the Regulations for its application and the Internal rules for the development of the academic staff at the Neofit Rilski Secondary School. The PhD student covers the placed minimal requirements for acquisition of ONS " Doctor ". Therefore, I propose to the respected members of the scientific jury to vote " **for**" awarding the educational degree "doctor" to Elena Alexandrova Kolcheva in the field of higher education 3. Social, economic and legal sciences, professional direction 3.7. Administration and management, doctoral program " Organization and management outside the sphere on the material production (management on the public one sphere) ".

Date: 11/03/2024

Reviewer:

/Prof. Dr. Milena Filipova/